

A composite background image showing a snowy mountain range, a city skyline, a wind turbine, an offshore oil rig, and a satellite in space.

BATTERI – UTVIKLING OG BRUKSOMRÅDER

Solcelledag i Tingvoll Økopark 13.12.2018

Kjersti Berg (Kjersti.Berg@sintef.no)

Agenda

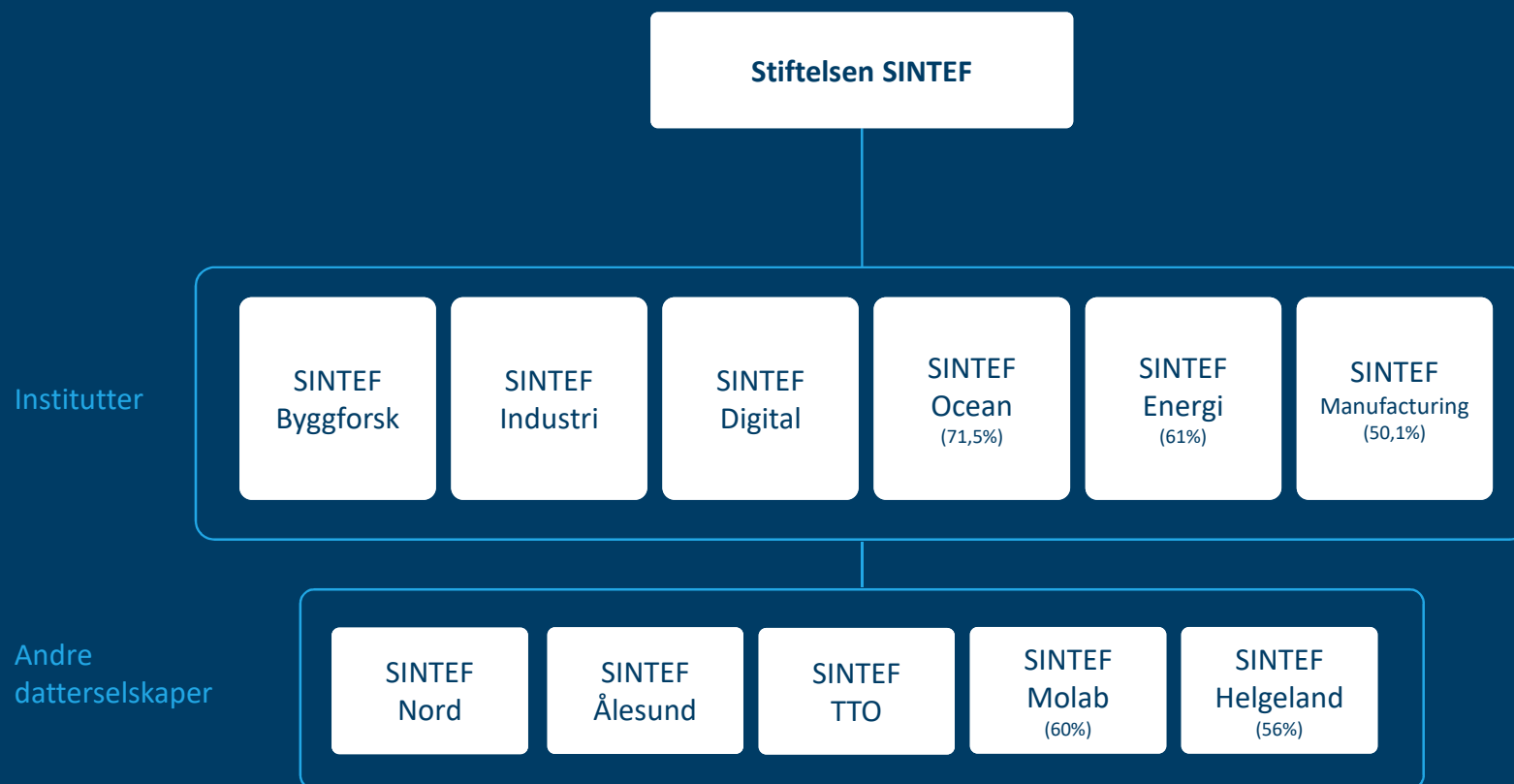

- Kort om SINTEF
- IntegER-prosjektet
- Batteriutvikling
- Bruksområder for batteri
  - Batteri for å øke egenforbruk av solenergi
  - Batteri for å kutte effekttopper

The background of the slide is a composite image. It features a large, snow-capped mountain range under a blue sky with scattered clouds. In the foreground, there are several wind turbines on a rocky outcrop. To the left, a large ship is visible in the water. In the distance, a city skyline is visible. A satellite is shown in the upper right corner of the sky. The overall scene is a blend of natural and technological elements.

KORT OM SINTEF

SINTEF - organisasjon

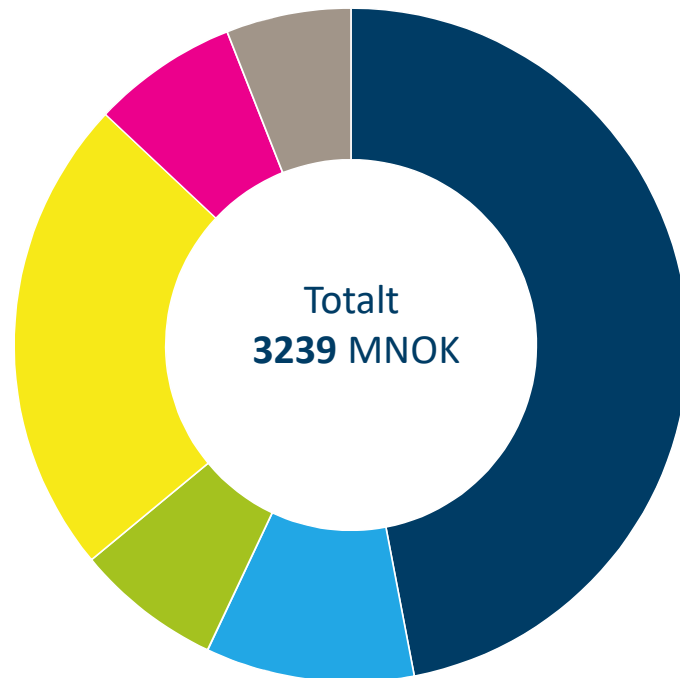
Et av de største, uavhengige forskningsinstituttene i Europa

3,2 MRD NOK
Omsetning

450 MILL NOK
Internasjonalt salg

Mer enn 90 prosent av **inntektene** hentes i åpen konkurranse

- Industri og næringsliv (Norge og internasjonalt): 47 %
- Oppdrag for offentlig forvaltning: 10 %
- EU: 7 %
- Prosjektbevilgninger fra Norges forskningsråd 23 %
- Grunnbevilgninger fra Norges forskningsråd: 7 %
- Andre inntekter: 6 %

A composite background image showing a snowy mountain range, a city skyline, an airplane, a satellite, wind turbines, an offshore oil rig, and a submarine on the ocean floor.

BATTERI – UTVIKLING OG BRUKSOMRÅDER

IntegER-prosjektet

- Målsetning: bidra til ny kunnskap som muliggjør at batteri kan utnytted og integreres i norske distribusjonsnett
- Eies av Skagerak Nett
- IPN-prosjekt (støttet av Forskningsrådet)
- Prosjektperiode 2017-2020

Eidsiva

 smartgrid The Norwegian Smartgrid Centre

agder energi
nett

 EnergiNorge

NVE

Hafslund
Nett

 Lyse

NTE

 HELGELAND
KRAFT

 SINTEF

 Skagerak
Energi

 BKK

IntegER: batteridemoer

Plusskunde med batteri (NTE)

Evenstad (Eidsiva)

Brushytten (BKK)

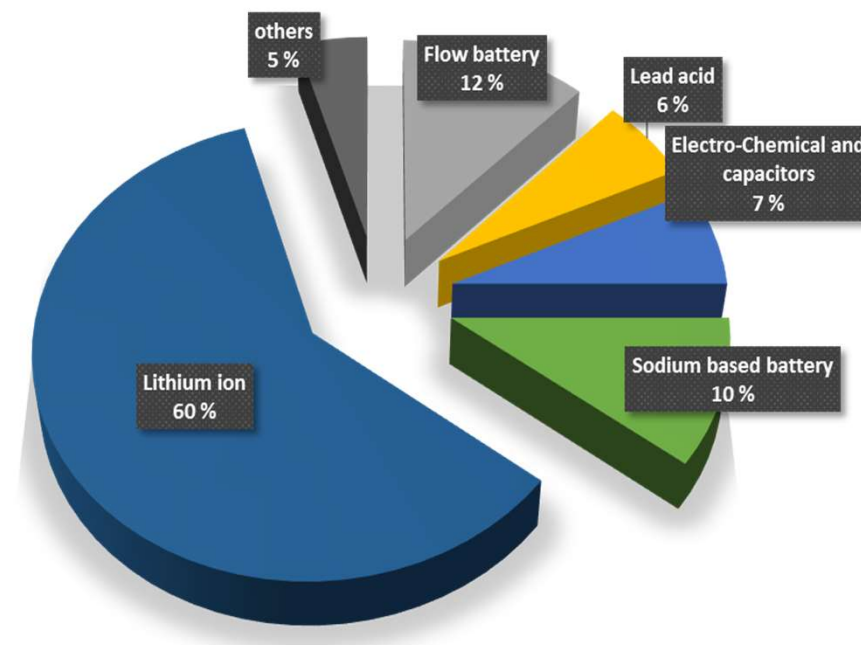
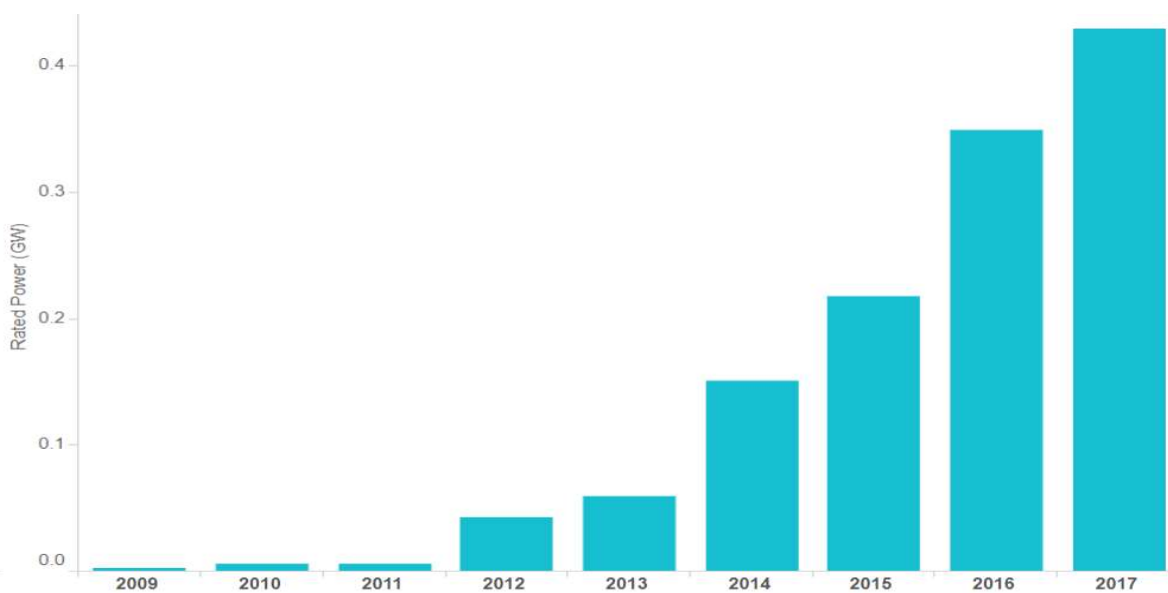
Skagerak Energilab

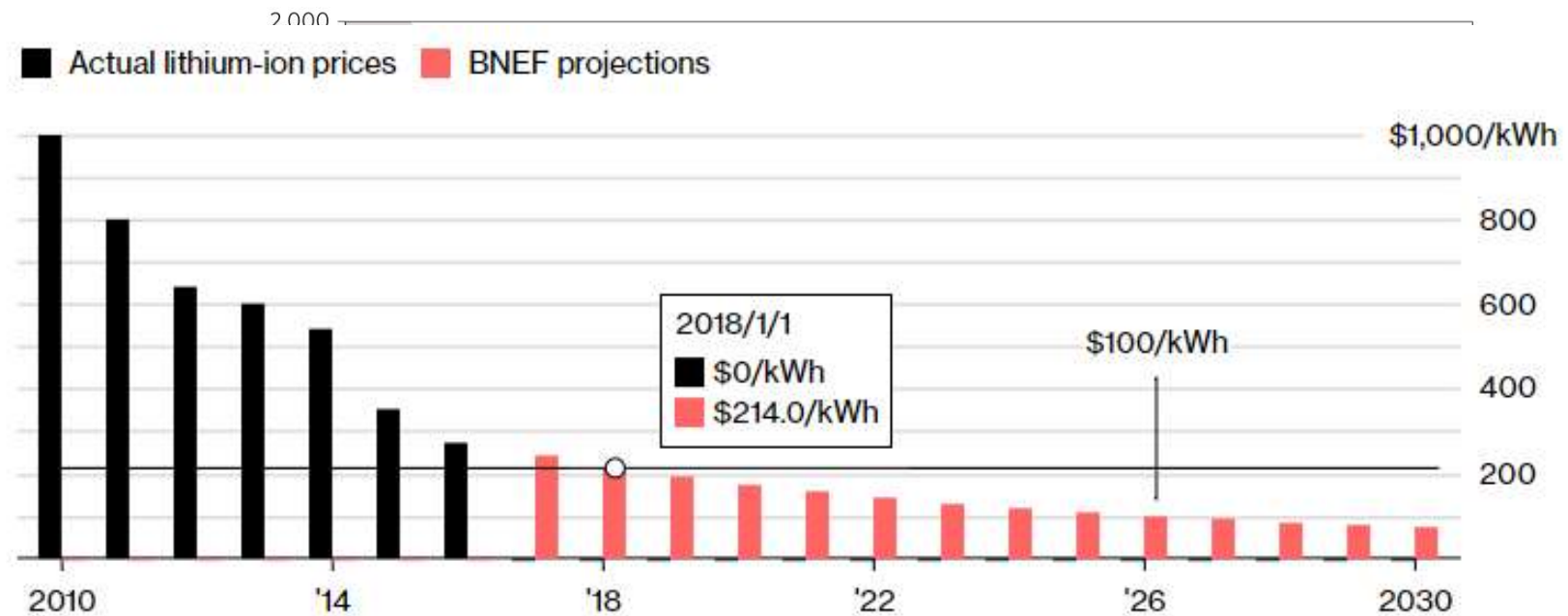
Skarpnes (Agder Energi)

BATTERIUTVIKLING

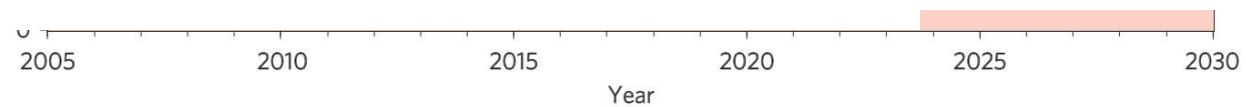
Batteriutvikling i Europa

Prisutvikling Li-ionbatterier

Kilde: [Bloomberg News \(2017\)](#)

Kilde: [Nykvist, B., and M. Nilsson. \(2015\)](#)

HVA KAN ET BATTERI BRUKES TIL?

Noen bruksområder

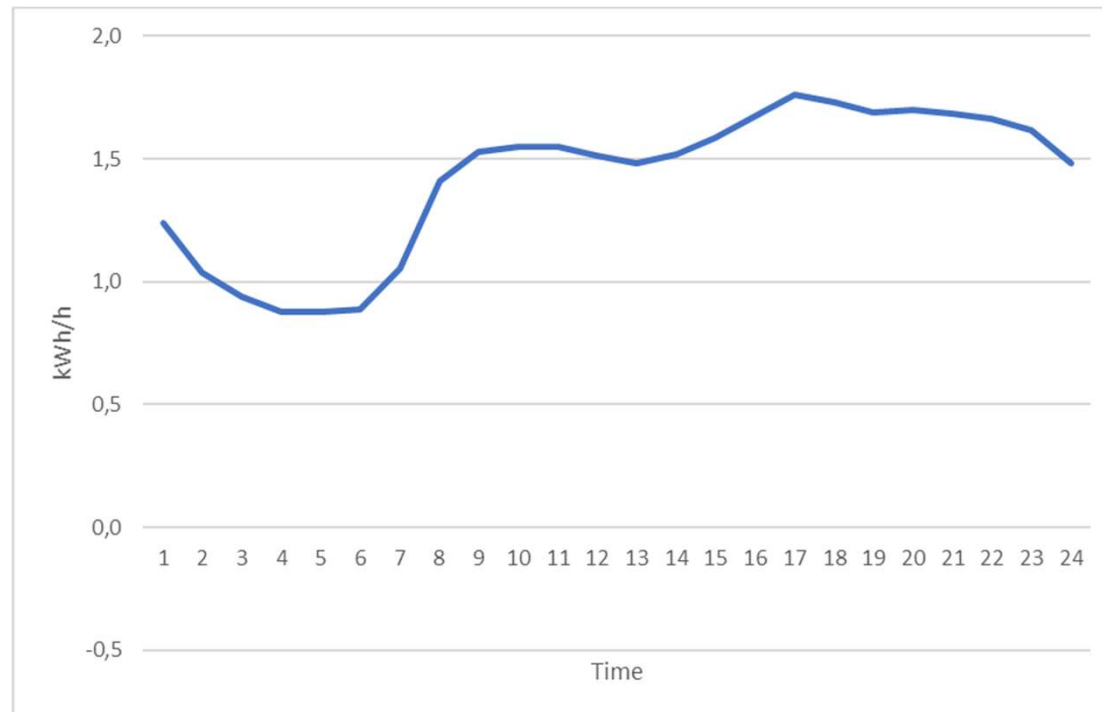
- Alternativ til nettforsterkning for store laster
- Glatte ut uregulerbar produksjon
- Øke egenforbruk av solenergi
- Effektutjevning over døgnet
- Bedre spenningskvalitet
- Øydrift/mikronett
- Hurtiglading elbil/
andre spesifikke laster med høy effekt

Øke egenforbruk av solenergi (I)

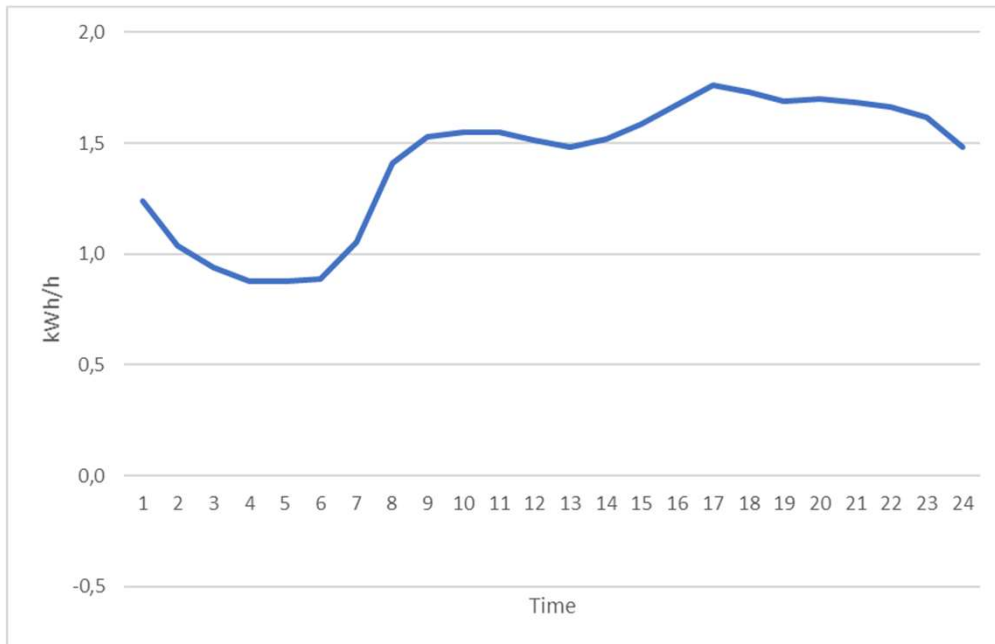

Typisk lastkurve for hus (sommer, uten sol)

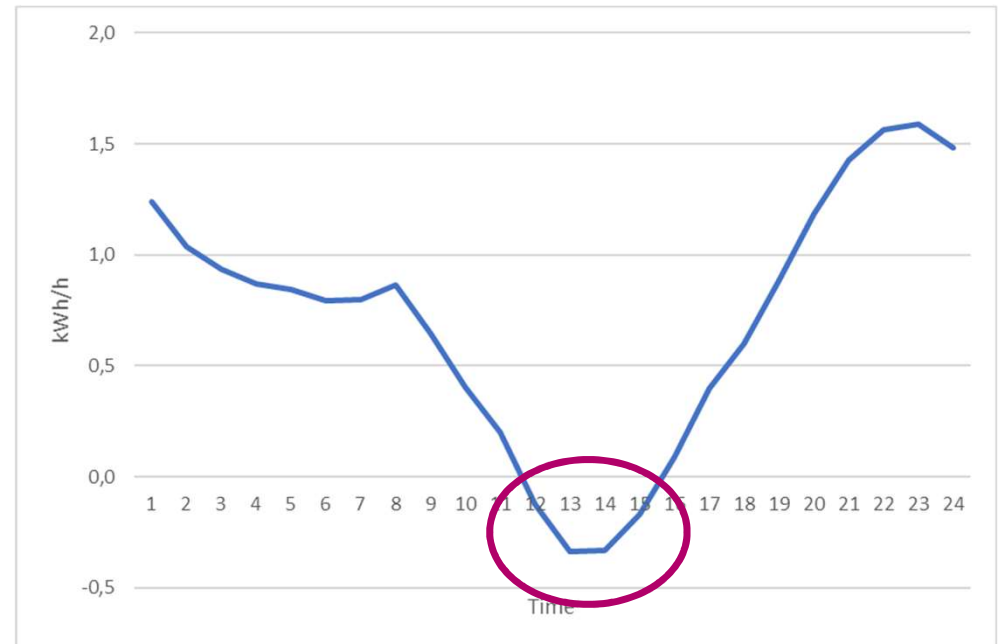

Øke egenforbruk av solenergi (II)

Typisk lastkurve for hus (sommer, uten sol)

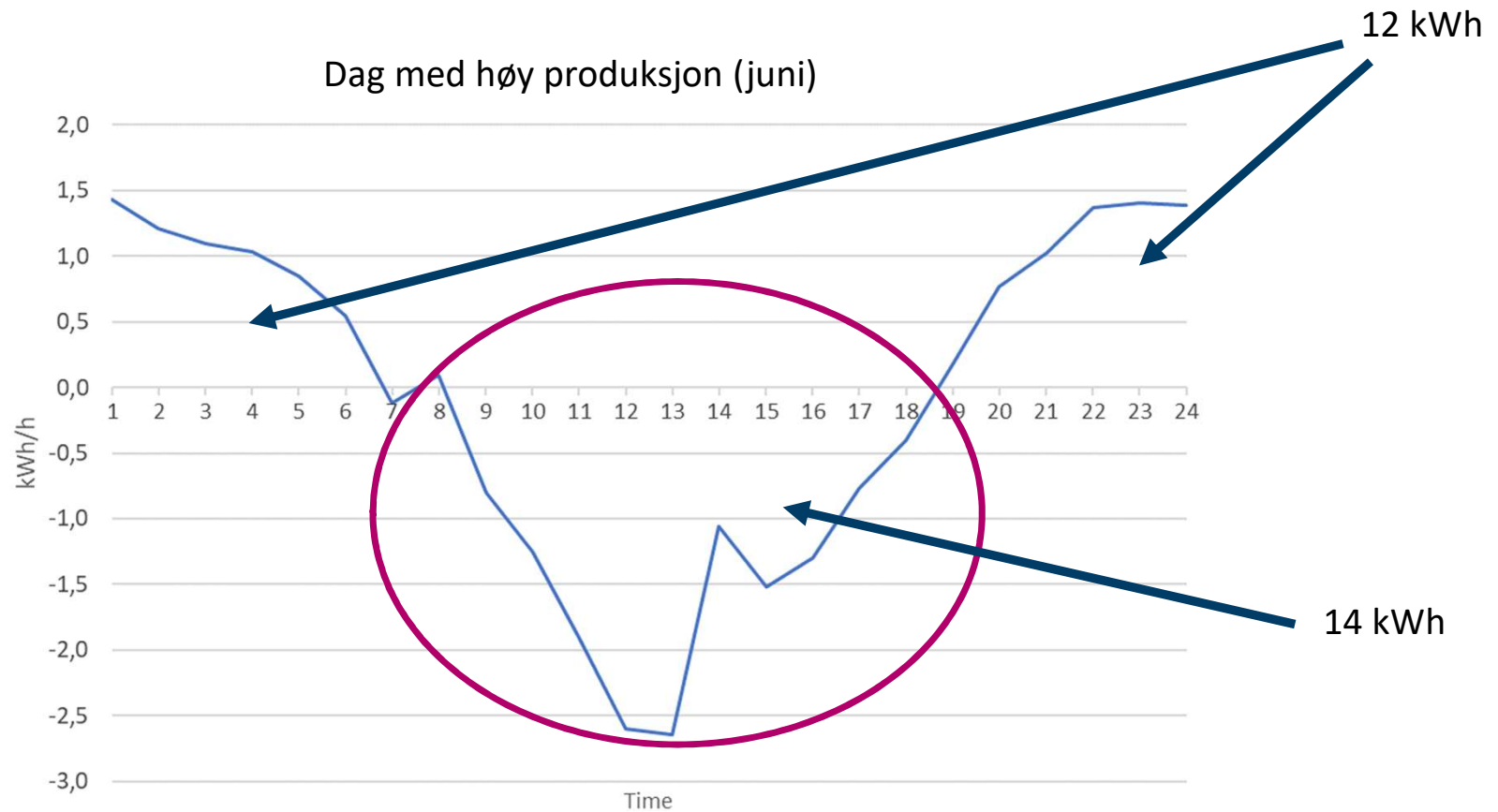

Typisk lastkurve for hus (sommer, med sol)

Gjennomsnitt!

Øke egenforbruk av solenergi (III)

Denne dagen er altså kunden selvforsynt!

Noen bruksområder

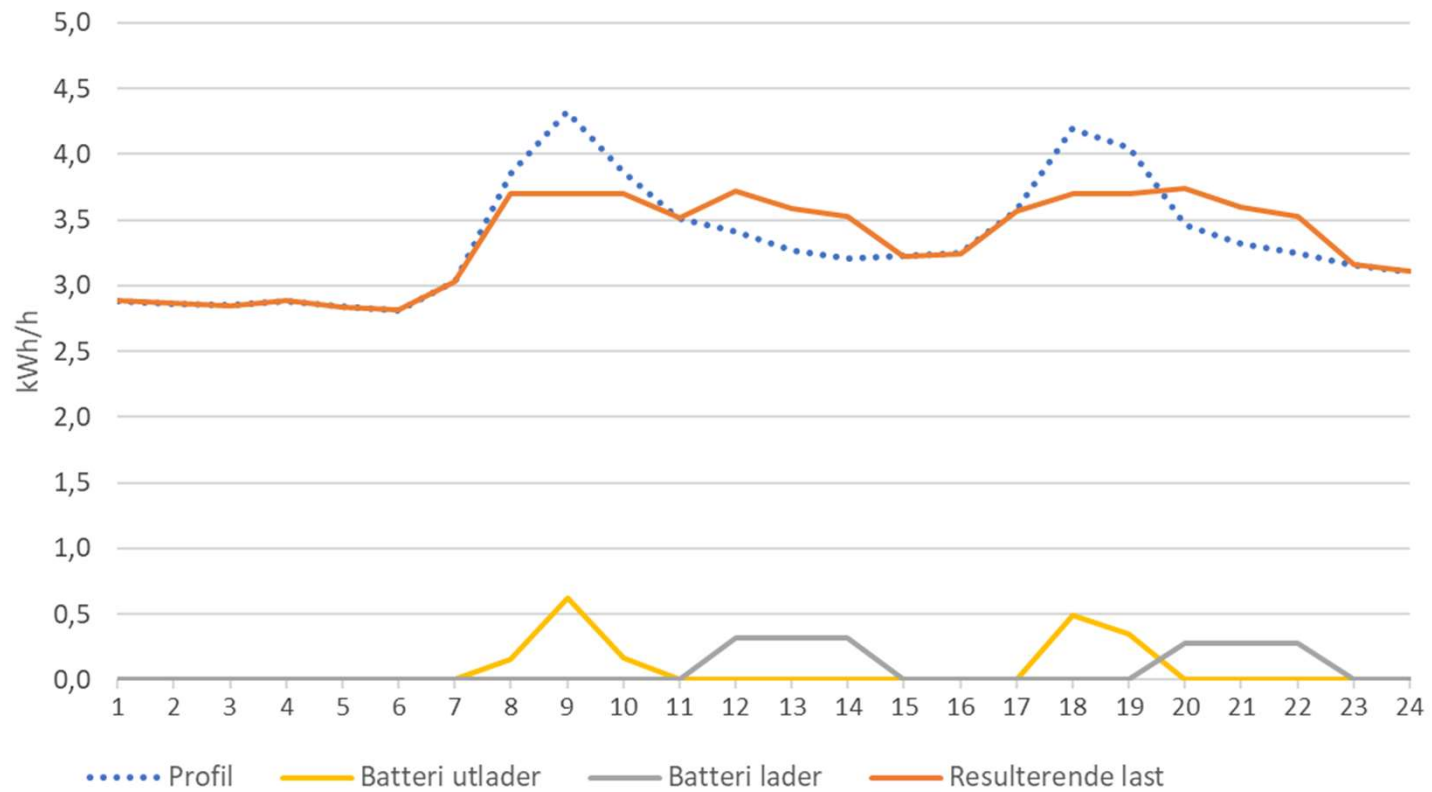

- Alternativ til nettforsterkning for store laster
- Glatte ut uregulerbar produksjon
- Øke egenforbruk av solenergi
- Effektutjevning over døgnet
- Bedre spenningskvalitet
- Øydrift/mikronett
- Hurtiglading elbil/
andre spesifikke laster med høy effekt

Effektutjevning over døgnet

Utfordringer

- Pris på batterisystem
- Estimere levetid til batteri for forskjellige bruksområder (hyppig opp- og utladning f.eks.)
- Styresystemer
- Dimensjonering og optimal plassering av batteri

Muligheter/drivere

- Prisutvikling batterier lovende (særlig pga. elbil)
- Effekttariffer → ekstra insentiv for å kutte effekttopper
- Utvikling i andre land (f.eks. Tyskland)

Kilde: <https://www.cleanenergywire.org/news/wholesale-power-price-6-year-high-germany-solar-storage-surges/germany-crosses-threshold-100000-home-battery-storage-systems>

Takk for meg!

Teknologi for et bedre samfunn